

Záludnosti a rizika objasnění nabídek dle § 46 ZZVZ

**Tematické setkání
25. 4. 2024**

Východiska právní úpravy v ZZVZ

- **Směrnice 2014/24/EU – čl. 56 (obecné zásady)**
  - (3) *Pokud jsou informace nebo dokumenty, které mají hospodářské subjekty předložit, neúplné nebo nesprávné nebo se tak jeví, nebo pokud určité dokumenty scházejí, mohou veřejní zadavatelé dotčené hospodářské subjekty požádat o předložení, rozšíření, upřesnění nebo doplnění příslušných informací nebo dokumentů v přiměřené lhůtě, pokud takovou žádost vznesou v plném souladu se zásadami rovného zacházení a transparentnosti a pokud vnitrostátní právní předpisy, jimiž se provádí tato směrnice, nestanoví jinak.*
- **Shrnutí principů směrnice k objasnění nabídek:**
  - Vady předložených dokumentů či informací mohou spočívat v neúplnosti, absenci **ale i nesprávnosti**
  - Možné prostředky nápravy vad jsou předložení, rozšíření, upřesnění nebo doplnění
  - Odkazuje na možnost členských států upravit v národní legislativě tuto problematiku odlišně

Zákonný rámec (ZZVZ)

Objasnění a doplnění nabídky (§ 46)

- (1) Zadavatel může pro účely zajištění řádného průběhu zadávacího řízení požadovat, aby účastník zadávacího řízení v přiměřené lhůtě **objasnil předložené** údaje, doklady, vzorky nebo modely **nebo doplnil další nebo chybějící** údaje, doklady, vzorky nebo modely. Zadavatel může tuto žádost učinit opakovaně a může rovněž stanovenou lhůtu prodloužit nebo prominout její zmeškání.
- (2) **Po uplynutí lhůty pro podání nabídek** nemůže být nabídka měněna, nestanoví-li tento zákon jinak; **nabídka však může být doplněna** na základě žádosti **podle odstavce 1** o údaje, doklady, vzorky nebo modely, které nebudou hodnoceny podle kritérií hodnocení. **V takovém případě se doplnění údajů** týkajících se prokázání splnění podmínek účasti **za změnu nabídky nepovažují**, přičemž skutečnosti rozhodné pro posouzení splnění **podmínek účasti** mohou nastat i po uplynutí lhůty pro podání nabídek.
- (3) Za objasnění se považuje i oprava položkového rozpočtu, pokud není dotčena celková nabídková cena nebo jiné kritérium hodnocení nabídek.

Metodiky

Pokyny k zadávání veřejných zakázek (EK, 2018)

- Zadavatelé mohou požádat uchazeče o potvrzení či objasnění informací, jsou-li například určité informace nejasné nebo **jednoznačně chybné**. Veřejní zadavatelé mohou uchazeče rovněž vyzvat, aby předložené doklady doplnili nebo objasnili.
- Jako doplnění nebo objasnění budou akceptovány chybějící osvědčení či podklady, chybný výpočet, početní chyby, pravopisné chyby nebo překlepy. **Podstatné změny nebo úpravy nabídky nejsou přípustné.**
- Objasnění **by nemělo vést ke změně již předložených nabídek ve vztahu k podstatným informacím**, jako je cena, kvalita a služby.

Metodika ÚOHS (souhrn rozhodnutí) k § 46 ZZVZ

Aktuální rozhodovací praxe – obecně k objasnění

- K povinnosti aplikace institutu objasnění nabídky dle § 46 odst. 1 ZZVZ - [S0331/2022/VZ](#)
  - ...v posuzovaném případě nebyl zadavatel povinen vyzvat navrhovatele podle § 46 odst. 1 ..., a to jednak z toho důvodu, že **výzva** dle § 46 odst. 1 zákona k objasnění či doplnění předmětných dokladů **je toliko fakultativní** a jednak proto, že ani na základě zásady rovného zacházení zakotvené v § 6 odst. 2 zákona zadavateli povinnost aplikovat postup dle § 46 odst. 1 zákona nevyvstala, **neboť navrhovatel a vybraný dodavatel (kterého zadavatel vyzval podle § 46 odst. 1 zákona k objasnění dokladů) se nenacházeli ve srovnatelném postavení (situaci)**. Důvodem je ta skutečnost, že vady v nabídkách těchto účastníků se týkaly dokladů, které sloužily k prokázání skutečností **v odlišných fázích zadávacího řízení...**
- Povinnost zadavatele prominout zmeškání lhůty k objasnění nabídky - [R0166/2023/VZ](#)
  - ...zadavatel byl povinen – v souladu se zásadou přiměřenosti zakotvenou v § 6 odst. 1 ZZVZ – její zmeškání prominout ...V daném kontextu se totiž jednalo o zcela bezvýznamné prodloužení navrhovatele, **které nemohlo mít a ani nemělo žádný vliv na průběh zadávacího řízení...** Pokud zákon umožňoval zadavateli prominout zmeškání lhůty stanovené podle § 46 odst. 1 ZZVZ, zadavatel byl v tomto konkrétním případě povinen tohoto práva využít, neboť jeho nevyužití ho mohlo **zcela nedůvodně připravit o potenciálně ekonomicky nejvýhodnější nabídku**. Vzhledem k okolnostem tohoto případu se tak z **práva zadavatele stala v důsledku aplikace zásady přiměřenosti jeho povinnost**.

Objasnění údajů ke kvalifikaci - poddodavatelé

▪ Obecně přípustné

- Potvrzeno rozhodovací praxí - např. [Rozhodnutí sp. zn. ÚOHS-S0099/2021/VZ](#) (potvrzeno sp. zn. ÚOHS-R0088/2021/VZ) → dodavatel je oprávněn předložit nové reference a zadavatel je povinen se jimi zabývat.

▪ Změna poddodavatele?

- Rozsudek NSS č. j. [9 As 7/2022 – 85](#)
  - „*Limitem postupu podle § 46 ZZVZ je jednak povinnost zadavatele **dodržet zásady stanovené v § 6 ZZVZ**, jednak **zákaz doplňování** těch údajů, dokladů, vzorků nebo modelů, které budou hodnoceny podle kritérií hodnocení..“*
  - „*NSS proto souhlasí se stěžovateli, že výklad přípustnosti postupu podle § 46 ZZVZ, k němuž dospěl v nyní posuzovaném případě krajský soud, je příliš striktní. Jestliže **není obecně nepřípustný postup** zadavatele, který **přijal nahrazení jednoho poddodavatele novým poddodavatelem účastníka zadávacího řízení** (tak jak NSS dovodil v rozsudku č. j. 5 As 346/2022-34), tím spíše **není sama o sobě nepřípustná změna v rozsahu plnění**, které účastník zadávacího řízení hodlá realizovat prostřednictvím poddodavatele (k čemuž došlo v nynějším případě).“*

Objasnění dalších údajů mimo údajů pro hodnocení (předmět plnění)

▪ Před novelou

- V zásadě stejný režim jako u kvalifikace X Změna předmětu nabízeného plnění
- Rozhodovací praxe → před objasněním i po objasnění nabídky musí být nabízeno stále stejné plnění

▪ X Novela § 63 odst. 1 b) ZZVZ:

- „Zadavatel může použít jednací řízení bez uveřejnění, pokud podstatně nezměnil zadávací podmínky oproti předchozímu otevřenému řízení, užšímu řízení nebo zjednodušenému podlimitnímu řízení, v němž... podané nabídky **bez zásadních změn** nemohou uspokojit požadavky zadavatele na předmět veřejné zakázky“

Objasnění dalších údajů mimo údajů pro hodnocení (předmět plnění)

- **Důvodová zpráva k předmětné novele § 63 ZZVZ:**

„...Rovněž u služeb by mělo být posuzováno, zda jsou nedostatky v nabídkách podstatné, tedy zda dodavatelé nabízejí plnění nevyhovující potřebám zadavatele, nebo zda se jedná pouze o formální, či marginální nedostatky, které by bylo možné řešit jednoduchou úpravou nabídky. Za zásadní změny lze tudíž považovat například změny v předmětu plnění, které v původní nabídce zcela nevyhovovaly potřebám zadavatele, a tento nesoulad není možné řešit formální či drobnou úpravou nabídky, která by spočívala například v záměně na trhu běžně se vyskytujících výrobků, které dodavatel plánuje pro plnění veřejné zakázky využít“

- → změny **nezásadního (formálního)** charakteru by dle zákonodárce měly být přípustné i u předmětu nabízeného plnění

Objasnění údajů pro účely hodnocení

- § 46 odst. 2: *Po uplynutí lhůty pro podání nabídek nemůže být nabídka měněna, nestanoví-li tento zákon jinak; nabídka však může být doplněna na základě žádosti podle odstavce 1 o údaje, doklady, vzorky nebo modely, které nebudou hodnoceny podle kritérií hodnocení...*
- **X objasnění u hodnocení není zapovězeno úplně:**
  - Metodika ÚOHS:

„Přestože ustanovení § 46 odst. 2 ZZVZ výslovně uvádí, že nabídka může být doplněna o údaje, doklady, vzorky nebo modely, jež však nebudou hodnoceny podle kritérií hodnocení, **neznamená to**, že aplikace § 46 ZZVZ je ve vztahu k hodnoceným údajům absolutně a bez dalšího zapovězena.“

„Aplikace § 46 ZZVZ ve vztahu k hodnocenému údaji **není sice a priori zapovězena, nesmí však dojít k materiální změně nabídky a musí se jednat o objasnění zřejmé, objektivně vysvětlitelné chyby**. Současně nesmí existovat další okolnosti, které reálně nasvědčující ohrožení transparentnosti či férovosti zadávacího řízení.“
  - ➔ **Nelze doplnit x lze vysvětlit zřejmou, objektivní chybu**

Objasnění údajů pro účely hodnocení

- **Vztah § 46 odst. 2 a 39 odst. 5 – S0344/2020/VZ (potvrzeno rozhodnutím o rozkladu)**

*„Předseda Úřadu konstatoval, že zadavatel postupoval podle § 39 odst. 5 zákona, dle kterého platí, že zadavatel si může ověřovat věrohodnost poskytnutých údajů, dokladů, vzorků nebo modelů a může si je opatřovat také sám. Avšak současně je dle názoru předsedy Úřadu i v případě tohoto postupu zadavatele nutné pamatovat právě na **omezení zadavatele vyplývající z ustanovení § 46 odst. 2 zákona, které lze považovat za „lex specialis“ ke zmíněnému ustanovení § 39 odst. 5 zákona.** Jak předseda Úřadu vyložil, byť je uvedené omezení dle textu zákona vztaženo pouze na postup dodavatele na základě výzvy zadavatele dle § 46 odst. 1 zákona, je nutno jej vztáhnout i na postup zadavatele právě dle § 39 odst. 5 zákona...“*

Objasnění údajů pro účely hodnocení

- **K možnosti doplňování dokladů vztahující se k hodnocení - [S0331/2022/VZ](#) (potvrzeno rozkladem)**

*„Úřad akcentuje, že podle § 46 odst. 2 zákona nelze provést materiální změnu nabídky, ale pouze toliko změnu formální, kdy obsah nabídky zůstává totožný, pouze je doplněna původně chybějící informace, nebo je jiná původně zadavateli nejasná informace vysvětlena, případně je uvedena na pravou míru zjevná, lehce popsatelná a zároveň vysoce pravděpodobně lehce vysvětlitelná nejasnost....Z uvedeného lze tedy učinit dílčí závěr, **že objasňování hodnoceného údaje není vyloučeno, pokud by objasněním nedošlo ke změně samotného hodnoceného údaje...**“*

*„Lze tedy konstatovat, že prostřednictvím chybějících dokladů mělo dojít pouze **k ověření skutečností uvedených navrhovatelem ve Formuláři pro hodnocení nabídek**, a tudíž by se v případě výzvy navrhovateli podle § 46 odst. 1 zákona **k doplnění těchto chybějících dokladů nejednalo o postup, který by byl v rozporu s § 46 odst. 2 zákona**. Úřad tedy konstatuje, že v případě dodatečného předložení předmětných dokladů by se **nejednalo o změnu nabídky ani doplnění hodnocených parametrů, ale toliko o vyjasnění informací**, které byly předloženy jako součást nabídky a zadavatel tak v této souvislosti **byl oprávněn přistoupit k objasnění nabídky navrhovatele dle § 46 odst. 1 zákona...**“*

Objasnění údajů pro účely hodnocení

▪ R0023/2024

*Je nicméně **představitelné**, že zadavatel ve smyslu § 46 zákona vyzve i v této věci dodavatele k vysvětlení nabídky, **dodavatel nabídku vysvětlí** (a zadavatel případně dovyžádá podklady, kterými by se tvrzení dodavatele ohledně parametru nabíjecího proudu prokázala), čímž bude **údaj v nabídce jednoznačně osvětlen, aniž by došlo k materiální změně nabídky**. Jak již však bylo řečeno, **k osvětlení sporného údaje by nepostačovalo toliko vysvětlení či prostý přepočet, neboť se – jak vyplývá i z odborného posudku – nejedná o jednoduše vysvětlitelný údaj (u něhož by na první pohled bylo zřejmé, že se jedná o jednoduchou chybu v psaní či v počtech). Za takových okolností tedy nelze zadavatele trestat za to, že se cestou vysvětlování a prokazování rozporného – a navíc hodnoceného – údaje v nabídce nevydal.***

Otázky

- Lze s ohledem na novelu ZZVZ v návaznosti na žádost zadavatele podle § 46 odst. 1 ZZVZ uznat úpravu některých položek v nabídce, aniž by se jednalo o nepovolenou materiální změnu nabídky?
- Jaké případy jsou již nepovolenou materiální změnou nabídky?
- Jak budou na takovouto úpravu nahlížet ÚOHS a dotační orgány?
- Lze postupem podle § 46 odst. 1 ZZVZ požádat o objasnění a doplnění údajů a dokladů týkajících se hodnocení?
- Je v rámci vysvětlování kvalifikace dovoleno vše?

Děkuji za pozornost!

Mgr. Ondrej Čurilla

ondrej.curilla@havelpartners.cz

Nejúspěšnější kancelář v ČR
a na Slovensku dle celkového
počtu nominací a titulů
(2008–2019)

Právnická firma roku
za nejlepší clientské služby
v České republice
(2015, 2016, 2019)

Právnická firma roku
v České republice
(2018, 2019)

Nejlepší právnická firma
roku v České republice
(2018)

Nejlepší právnická firma roku
v České republice
(2017, 2018)

Nejlepší právnická firma
pro oblast fúzí a akvizic
v České republice
(2018, 2019)

